ވިސްލްބްލޯކުރާ ފަރާތްތައް ރައްކާތެރިކުރުމުގެ ޤާނޫނަށް ގެނެސްދިނުމުގެ އިޞްލާޙު

HUMAN RIGHTS COMMISSION MALDIVES

ތައާރަފު

މިފޮތަކީ ޤާނޫނު ނަންބަރު 2019/16 (ވިސްލްބްލޯވަރާ ފަރާތްތައް ރައްކާތެރިކުރުމުގެ ޤާނޫނު) އާ ގުޅޭ މުހިންމު މަޢުލޫމާތުތަކެއް އާންމުންނަށް ފުރުޞަތުދިނުމަށްޓަކައި ތައްޔާރުކުރެވިފައިވާ ލިޔުމެކެވެ. މި ފޮތުގެ މަޤުޞަދަކީ މި ޤާނޫނަށް އާންމުން ހޭލުންތެރި ކުރުވައި، ވިސްލްބްލޯ ކުރުމަށް ހިތްވަރު ދިނުމެވެ. ވިސްލްބްލޯވަރާ ފަރާތްތައް ރައްކާތެރިކުރުމުގެ ޤާނޫނަކީ ދިވެހިރާއްޖެއަށް ވަރަށް އާ ޤާނޫނަކަށް ވުމާއެކު ވިސްލްބްލޯކުރުމަކީ ކޮބައިކަމާއި، ވިސްލްބްލޯކުރެވިދާނެ ފަރާތްތަކާއި، ނުވަތަ އަމަލުތަކަކީ ކޮބައިކަމާއި، ވިސްލްބްލޯ ކުރުމުގައި އަމަލުކުރަންޖެހޭ ގޮތާއި، ވިސްލްބްލޯ ކުރުމުން ބަދަލުހިފުމުން އަމަލުކުރާނެ ގޮތަކާއި، ވިސްލްބްލޯވަރާ ފަރާތަށް ޤާނޫނުން ލިބޭނެ ރައްކާތެރިކަމާއި، ވިސްލްބްލޯވަރު ޕްރޮޓެކްޝަން އޮފީހާ ގުޅޭ މަޢުލޫމާތު މިފޮތުގައި ހިމަނާފައިވާނެއެވެ.

1 ވިސްލްބްލޯ ކުރުމަކީ ކޮބާ؟

މިޤާނޫނުގައި ނޭދެވޭ އަމަލެއް ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާފަދަ ނޭދެވޭ އަމަލެއް ދައުލަތުގެ އިދާރާއެއް ނުވަތަ އަމިއްލަ ފަރާތަކުން ކޮށްފިކަން ނުވަތަ ކުރަމުންދާކަން ނުވަތަ ކޮށްފާނެކަމުގެ މަޢުލޫމާތު ކަމާބެހޭ ފަރާތަށް ހުށަހެޅުން.

2 ވިސްލްބްލޯވަރާ ފަރާތްތައް ރައްކާތެރިކުރުމުގެ ގާނޫނުގެ ބޭނުމީ ކޮބާ؟

ވިސްލްބްލޯވަރާ ފަރާތްތައް ރައްކާތެރިކުރުމުގެ ގާނޫނުގެ ބޭނުންތަކަކީ ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ:

- ނޭދެވޭ ޢަމަލެއްގެ މަޢުލޫމާތު ހުށަހަޅައި، ވިސްލްބްލޯވަރުން ނިޒާމެއް އުފައްދައި، ވިސްލްބްލޯކުރުމަށް ހިތްވަރު ދިނުން.
- ވިސްލްބްލޯ ކުރުމުން ލިބޭ މަޢުލޫމާތު އެކަށީގެންވާ ގޮތެއްގައި ތަޙްޤީޤުކުރުން، ފިޔަވަޅު އެޅުން.
- ވިސްލްބްލޯވަރާ ފަރާތްތަކަށް ހިމާޔަތާއި ރައްކާތެރިކަން ފޯރުކޮށްދިނުން.
- ވިސްލްބްލޯވަރާ ފަރާތްތައް ރައްކާތެރިކުރުމުގެ ގާނޫނުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެ މަތިން ހުށަހެޅޭ ނޭދެވޭ ޢަމަލުތަކަށް ޖަވާބުދާރީވަނިވި، ދެފުށްފެންނަ، ނަޒާހަތްތެރި ޝަފާފުވެރި ދައުލަތުގެ އިދާރާތަކާއި އަދިއެހެން ފަރާތްތަކުގެ ކިބައިގައި އަރަގެންނެވުން.
- ވިސްލްބްލޯވަރާ ފަރާތްތައް ރައްކާތެރިކުރުމުގެ ގާނޫނުގެ ދަށުން ވިސްލްބްލޯވަރާ ފަރާތްތަކަށް ލިބިގެންވާ ޙައްޤުތަކުގެ ބޭނުން އެކަށީގެންވާ ޢިންސާފުވެރި ގޮތެއްގައި ހިފުމާއި، އެ ގާނޫނުގައިވާ ޒިންމާތައް ފުރިހަމައަށް އަދާކުރުމަށް ބާރުއެޅުން.

3 ފިސްޓިއުލާ ކުރުވާނެ ހާލަތްތަކަކީ ކޮބާ؟

- ގާނޫނީ ޒިންމާއެއް ހަވާލުކުރުވިފައިވާ ފަރާތަކުން ، ގާނޫނީ ޒިންމާއެއް އަދާނުކުރުން
- ދައުލަތުގެ އިދާރާއެއްގެ މުވައްޒަފަކު ނުވަތަ އަމިއްލަ ފަރާތެއްގެ މުވައްޒަފަކު އިންސާނީ ހައްޤުތަކާ ޚިލާފު ޢަމަލެއް ކުރުން
- ދައުލަތުގެ އިދާރާއެއްގެ މުވައްޒަފަކު ނުވަތަ އަމިއްލަ ފަރާތެއްގެ މުވައްޒަފަކު ބައިނަލްއަގްވާމީ އިންސާނިއްޔަތުގެ ގާނޫނާ ޚިލާފުކަމެއް ކުރުން
- ދައުލަތުގެ އިދާރާއެއްގެ މުވައްޒަފަކު ނުވަތަ އަމިއްލަ ފަރާތެއްގެ މުވައްޒަފަކު ކޯރަޕްޝަންގެ އަމަލެއް ހިންގުން
- ދައުލަތުގެ އިދާރާއެއްގެ މުވައްޒަފަކު ނުވަތަ އަމިއްލަ ފަރާތެއްގެ މުވައްޒަފަކު ޢާންމު ސިއްޙަތަށް ނުވަތަ ޢާންމު ރައްކާތެރިކަމަށް ނުރައްކަލެއް ކުރިމަތިވާ ފަދަ ކަމެއް ކުރުން
- ދައުލަތުގެ އިދާރާއެއްގެ މުވައްޒަފަކު ނުވަތަ އަމިއްލަ ފަރާތެއްގެ މުވައްޒަފަކު ތިމާވެއްޓަށް ނުރައްކަލެއް ކުރިމަތިވާ ފަދަ ކަމެއްކުރުން
- ދައުލަތުގެ މަޤާމުގެ ނަހަމަ ބޭނުންކުރުން
- ދައުލަތުގެ އިދާރާއެއްގެ މުވައްޒަފަކު ނުވަތަ އަމިއްލަ ފަރާތެއްގެ މުވައްޒަފަކު އަދުލު އިންސާފަށް ހުރަސްއެޅުމުގެ އަމަލެއް ކުރުން ނުވަތަ 'މިސްކެރިޖް އޮފް ޖަސްޓިސް' ގެ އަމަލެއް ކުރުން
- ދައުލަތުގެ ވަސީލަތެއް ބޭކާރުކުރުން ނުވަތަ ބޭނުންކުރުމުގައި އިހުމާލުވުން
- ދައުލަތުގެ އިދާރާގެ މުވައްޒަފަކު ނުވަތަ އަމިއްލަ ފަރާތެއްގެ މުވައްޒަފަކު ޖިނާއީ ނުވަތަ އިދާރީ ކުށެއްކަމުގައި ގާނޫނުއްދަށުން ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކޮންމެ ކަމެއް ކުރުން

- ދައުލަތުގެ އިދާރާއެއްގެ މުވައްޒަފަކު ނުވަތަ އަމިއްލަ ފަރާތެއްގެ މުވައްޒަފަކު ވިސްލްބްލޯކުރުމުން ބަދަލުހިފުން
- ވިސްލްބްލޯކުރާ ފަރާތްތަށް ރައްކާތެރިކުރުމުގެ ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާފަދަ ނޭދެވޭ ޢަމަލެއް ފޮރުވުމުގެ ގޮތުން ގަސްދުގައި ކުރާ އެއްވެސް ކަމެއް

4 ވިސްލްބްލޯ ކުރުމަށް މަޢުލޫމާތު ހުށަހެޅޭނެ ގޮތްތަކީ ކޮބާ؟

ފޯން ކޯލް މެދުވެރިކޮށް

ފެކްސް މެސެޖުން

ސިޓީ އިން

އިންޓަރނެޓް މެދުވެރިކޮށް

އެސްއެމްއެސް

އީމެއިލް

އޯޑިއޯ ފައިލަކުން

ވީޑިއޯ ކްލިޕްއަކުން

ޙާޟިރުވެ ހުށަހެޅުން

5 ވިސްލްބްލޯ ކުރެވޭނީ ކޮން ބަޔަކަށް؟

- ދައުލަތުގެ ކޮންމެ މުވައްޒަފެއް
- އަމިއްލަ ފަރާތެއްގެ މުވައްޒަފެއް
- އަމިއްލަ ނަފުސަށް ދައުވާކުރުމާއި ދައުވާ ލިބިގަތުމުގެ ހައިސިއްޔަތު ލިބިފައިވާ، ޤާނޫނީ އެއްވެސް ޝަޚުސެއް
- ދައުލަތުގެ ނުވަތަ އަމިއްލަ ފަރާތެއްގެ މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިވިތާ 2 (ދެއް) އަހަރު ނުވާ ކޮންމެ މީހެއް ނުވަތަ ފަރާތެއް

6 ކާކުކަން ނޭނގޭ ގޮތަށް ވިސްލްބްލޯ ކުރެވިދާނެތަ؟

ވިސްލްބްލޯ ކުރުމުގެ ހައްޤު ލިބިގެންވާ ކޮންމެ ފަރާތަކަށްވެސް އެއީ ކޮން ފަރާތެއްކަން ނޭނގޭ ގޮތަށް (ނަން ހާމަނުކޮށް) ވިސްލްބްލޯ ކުރުމުގެ ހައްޤު ލިބިގެންވެއެވެ.

7 ވިސްލްބްލޯ ކުރުމަށް ހުށަހަޅާ މައުލޫމާތު ހުށަހެޅުމަށް ވަކި މުއްދަތެއް ކަނޑައަޅާފައިވޭތަ؟

އާއެކެވެ. ވިސްލްބްލޯ ކުރުމަށް ހުށަހަޅާ މައުލޫމާތަކީ، އެ މައުލޫމާތު ބިނާކޮށްފައިވާ ހާދިސާ ހިނގާ ތާރީޚުން ފެށިގެން ގިނަވެގެން 2 (ދެއް) އަހަރު ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ވިސްލްބްލޯ ކުރުމަށްޓަކައި ހުށަހަޅާ މައުލޫމާތަކަށް ވާންޖެހޭނެއެވެ.

8

ވިސްލްބްލޯވަރާ ފަރާތަށް ނުރައްކާތެރިކުރުމުގެ ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފަދަ ސޯދެވޯ އަމަލެއް ހިނގާފައިވާކަމަށް، ނުވަތަ ހިނގާފާނެކަމަށް، ނުވަތަ ހިނގަމުންދާކަމަށް ޝައްކުކުރެވިއްޖެނަމަ، އަމަލުކުރާނީ ކިހިނެއް؟

ވިސްލްބްލޯވަރާ ފަރާތަށް އެ ވަގުތަކު އެނގިހުރި މަޢުލޫމާތުގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށް، ވިސްލްބްލޯވަރާ ފަރާތަށް އެކަށީގެންވާ ބުއްދީގެ ހަމަތަކަށް ވިސްނުމަށްފަހު ސޯދެވޯ އަމަލެއް ހިނގާފައިވާކަމަށް، ނުވަތަ ހިނގާފާނެކަމަށް، ނުވަތަ ހިނގަމުންދާކަމަށް ވިސްލްބްލޯވަރާ ފަރާތަށް ޝައްކުކުރެވިއްޖެނަމަ، އެފަރާތަކަށް އެކަމެއް ވިސްލްބްލޯ ކުރެވިދާނެއެވެ.

9

ވިސްލްބްލޯއަރ ފަރާތްތަށް ރައްކާތެރިކުރުމުގެ ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފަދަ ނޭދެވޭ ޢަމަލެއް ހިނގާފައިވާކަމަށް، ނުވަތަ ހިނގާފާނެކަމަށް، ނުވަތަ ހިނގަމުންދާކަމަށް ޤަބޫލުކުރެވޭ ޙާލަތުގައި، އެފަރާތެއްގެ މައްޗަށް އެކަމާ ގުޅިގެން ކުރާ އަމުރަކަށް ނުކިޔަމަންތެރިވުމުގެ ޙައްޤު ލިބިގެންވޭތޯ؟

ވިސްލްބްލޯއަރ ފަރާތްތަށް ރައްކާތެރިކުރުމުގެ ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފަދަ ނޭދެވޭ ޢަމަލެއް ހިނގާފައިވާކަމަށް، ނުވަތަ ހިނގާފާނެކަމަށް، ނުވަތަ ހިނގަމުންދާކަމަށް ޤަބޫލުކުރެވޭ މީހަކަށް އެ ޢަމަލެއްގައި ބައިވެރިނުވުމުގެ ގޮތުން އަމުރަށް ނުކިޔަމަންތެރިވުން ނުވަތަ އެކަމެއް ނުކޮށް ދޫކޮށްލުމުގެ ޙައްޤު ލިބިގެންވެއެވެ.

10

ވިސްލްބްލޯވަރާ ފަރާތްތަށް ރައްކާތެރިކުރުމުގެ ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކުރާ ނޭދެވޭ ޢަމަލެއްގައި ބައިވެރިވުމުގެ ގޮތުން، އެފަރާތަށް ނުކޮށް ދޫކޮށްލި ކަމެއްގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށް އެމީހެއްގެ މައްޗަށް ޖިނާއީ އަދި މަދަނީ ދައުވާއެއް ކުރެވިދާނެތަ؟

ވިސްލްބްލޯވަރާ ފަރާތްތަށް ރައްކާތެރިކުރުމުގެ ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކުރާގޮތަށް ނޭދެވޭ ޢަމަލެއްގައި ބައިވެރިވުމުގެ ގޮތުން، މީހަކު ނުކޮށް ދޫކޮށްލާ ކަމެއްގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށް އެއްވެސް މީހެއްގެ މައްޗަށް ޖިނާއީ، މަދަނީ ދައުވާއެއް ކޮށް ނުވަތަ އިދާރީ ފިޔަވަޅެއް އަޅައިގެން ނުވާނެއެވެ.

11

ކަނޑައެޅިގެން ޞައްޙަ ނޫނަސް އެނގޭ މައުލޫމާތު ހުޅުވާލާ ފަރާތަކަށް ވިސްލްބްލޯވަރާ ފަރާތްތަށް ރައްކާތެރިކުރުމުގެ ޤާނޫނު ދަށުން ރައްކާތެރިކަން ލިބިދެވޭނެތަ؟

ނުލިބޭނެއެވެ.

12 ވިސްލްބްލޯވަރާ ފަރާތުން ވިސްލްބްލޯ ކުރުމަށް ބޭނުންވާ މައުލޫމާތު ހުށަހަޅަންޖެހޭ ތަރުތީބަކީ ކޮބާ؟

ވިސްލްބްލޯވަރާ ފަރާތުގައި ރައްކާތެރިކުރުމުގެ ޤާނޫނުގައި އެހެންގޮތަކަށް ބަޔާންކޮށްފައިނުވާނަމަ ވިސްލްބްލޯ ކުރުމަށް މައުލޫމާތު ހުށަހަޅަންވާނީ އަންނަނިވި ތަރުތީބުންނެވެ.

1. މައުލޫމާތު ރައްދުވާ ފަރާތުގައި މައުލޫމާތު ބަލައިގަތުމަށް ޤާއިމްކޮށްފައިވާ އުޞޫލުގެ އިންތިޒާމް މެދުވެރިކޮށް އެ ތަނަކަށް
2. މައުލޫމާތު ރައްދުވާ ފަރާތުގެ އެންމެ އިސްފަރާތް ނުވަތަ އެ ފަރާތުން މައުލޫމާތު ބަލައިގަތުމަށް ކަނޑައަޅާފައިވާ ފަރާތަކަށް
3. ވިސްލްބްލޯވަރ ޕްރޮޓެކްޝަން އޮފީހަށް

13

ވިސްލްބްލޯ ކުރުމަށް ހުށަހަޅާ މަޢުލޫމާތު ހާމަކުރުމުގެ ތަރުތީބު ބަދަލުކުރެވޭނެ ހާލަތްތަކަކީ ކޮބާ؟

ޤާނޫނުގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ މިންގަނޑުތަކާ އެއްގޮތަށް މަޢުލޫމާތު ހާމަކުރުމުން، އެކަށީގެންވާ ގޮތެއްގައި އެ މަޢުލޫމާތު ތަޙްޤީޤުކުރުމުން ގެންގޮސްފައިނުވާނަމަ، ނުވަތަ ވަކި ފަރާތަކަށް މަޢުލޫމާތު ހުށަހަޅައިފިނަމަ، ހެކި ނައްތާލައި ނުވަތަ ޒޯރުވައި، ނުވަތަ ހެކިބަސް ދޭން ހުރި މީހަކަށް ނުފޫޒު ފޯރުވައި، ނުވަތަ ވިސްލްބްލޯކުރާ ފަރާތަށް ނުވަތަ އެހެން ފަރާތަކަށް ގެއްލުމެއް ލިބިދާނެ ކަމަށް، ނުވަތަ އެ ފަރާތަށް މަޢުލޫމާތު ތަޙްޤީޤުކޮށް ފިޔަވަޅު އެޅުމުގެ ގާބިލުކަން ލިބިގެންނުވާ ކަމަށް ޤަބޫލުކުރުމަށް އެކަށީގެންވާ ސަބަބެއް އޮވެއްޖެނަމަ، ތަރުތީބުން ހުށަހެޅުމުގެ ބަދަލުގައި ވިސްލްބްލޯ ކުރުމަށް މަޢުލޫމާތު ހުށަހެޅުމަށް ޤާނޫނުގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ އަނެއްފަރާތަކަށް އެ މަޢުލޫމާތު ހުށަހެޅިދާނެއެވެ.

14

ވިސްލްބްލޯވަރާ ފަރާތުން ވިސްލްބްލޯވް ކުރުމަށް ބޭނުންވާ މައުލޫމާތު އާންމުކޮށް ހާމަކުރުމުގެ އިޚްތިޔާރު ލިބިގެންވާ ހާލަތަކީ ކޮބާ؟

ވިސްލްބްލޯވަރު ޕްރޮޓެކްޝަން ހުސިބަން އެ މައުލޫމާތެއް ހުށަހެޅުމުން އެކަށީގެންވާ ގޮތެއްގައި އެ މައުލޫމާތު ތަޙްޤީޤުކުރުމުން ގެއްލުންވެރިވާނެކަމަށް، ނުވަތަ ހޭލި ނަރުހަތަކީ ނުވަތަ ދޮރުވެފައި، ނުވަތަ ހެޔޮބަސް ދޭން ހުރި ފިޔަވަހި ނުދޭ ޖެހުވައި، ނުވަތަ ވިސްލްބްލޯވަރު ފަރާތަށް ނުވަތަ އެހެން ފަރާތަކަށް ގެއްލުމެއް ލިބިދާނެ ކަމަށް، ނުވަތަ އެ ފަރާތަށް މައުލޫމާތު ތަޙްޤީޤުކުރަން ފުރުޞަތު އެދުމުގެ ފުރުޞަތު ލިބިގެންނުވާ ކަމަށް ފެނިއްޖެނަމަ އާންމުކޮށް ހާމަކުރުމުގެ އިޚްތިޔާރު ލިބިގެންވެއެވެ.

15

ޑޭޓާ ސަބްޖެކްޓަށް ނުރައްކާވާނެ، މައުލޫމާތެއް ވިސްލްބްލޯ ކުރުމުގައި ހާމަކުރާނަމަ، ޢަމަލުކުރަންޖެހޭ އިޖުރާއަތަކީ ކޮބާ؟

ވިސްލްބްލޯ ކުރުމުގައި ޑޭޓާ ސަބްޖެކްޓަށް ނުރައްކާވާނެ މައުލޫމާތެއް ހާމަކުރާނަމަ، މައުލޫމާތު ހިއްސާކޮށްފާ އިދާރާއަކަށް ހުށަހެޅުމަކީ ނުލައި އެންމެ ފުރަތަމަ މަރުޙަލާގައިވެސް ވިސްލްބްލޯވަރ ޕްރޮޓެކްޝަން ޔުނިޓަށް ހުށަހެޅިދާނެއެވެ. އަދި ވިސްލްބްލޯވަރ ޕްރޮޓެކްޝަން ޔުނިޓަށް އެ މައުލޫމާތު ހުށަހެޅުމުން އެކަށީގެންވާ ގޮތެއްގައި އެ މައުލޫމާތު ތަޙްޤީޤުކުރުމުން ގެންގޮސްފައިނުވާނަމަ، ނުވަތަ ހެކި ނައްތާލައި ނުވަތަ ފޮރުވައި، ނުވަތަ ހެކިބަސް ދޭން ހުރި މީހަކަށް ނުފޫޒު ފޯރުވައި، ނުވަތަ ވިސްލްބްލޯވަރާ ފަރާތަށް ނުވަތަ އެހެން ފަރާތަކަށް ގެއްލުމެއް ލިބިދާނެ ކަމަށް، ނުވަތަ އެ ފަރާތަށް މައުލޫމާތު ތަޙްޤީޤުކުރާ ފިޔަވަޅު އެޅުމުގެ ޤާބިލުކަން ލިބިގެންނާ ކަމަށް ޤަބޫލުކުރާ ފަދަ އެކަށީގެންވާ ސަބަބެއް އޮވެއްޖެނަމަ ނުވަތަ އެ މައުލޫމާތެއް ފަރާތަކަށް ހާމަކުރުމުން ދެނުވީ މީހެއްގެ ނުވަތަ ބަޔެއްގެ ފުރާނައަށް ނުވަތަ ޞިއްޙަތަށް ލިބޭ ގެއްލުމެއް ނުވަތަ ނުރައްކަލަކުން ސަލާމަތްވުމުން ކަމަށް ޤަބޫލުކުރާނެ އެކަށީގެންވާ ސަބަބެއް އޮވެގެން ނުވަތަ ވިސްލްބްލޯވަރާ ފަރާތްތައް ރައްކާތެރިކޮށްދިނުން ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކުރާ އުސޫލުން މަސްލަޙަތުގެ ދިފާޢުގައި އެ މައުލޫމާތު އާންމު ކުރެވިދާނެއެވެ.

16 ޢާއްމު ސަލާމަތަށް ނުރައްކާވާފަދަ މައުލޫމާތު ކަމަށް ވިސްލްބްލޯއަރާ ފާޅުކޮށްފައި ރައްކާތެރިކުރުމުގެ ޤާނޫނުގައިވާ މައުލޫމާތުތަކަކީ ކޮބާ؟

- ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޢާއްމު ސަލާމަތީ ބާރުތަކުގެ ހަނގުރާމަތީ ތައްޔާރީ ހާލަތު އަންގައިދޭ މައުލޫމާތު
- ޢާއްމު ސަލާމަތީ ބާރުތަކުން ބޭނުންކުރާ ހަނގުރާމަތީ އުކުޅުތަކާއި، ވަސީލަތްތަކާއި، މިންގަނޑުފަސް އާ މައުލޫމާތާއި އިންޓެލިޖެންސާ، އާ މައުލޫމާތާއި ބޭނުންކޮށްގެން ސަލާމަތީ ބާރަކަށް ގެއްލުމެއް ދިނުމަށް ބޭނުންކުރެވިދާނެ މައުލޫމާތު
- އާންމު ސަލާމަތާއި ރައްކާތެރިކަމަށް ނުރައްކާކޮށްފާނެ ކަމަށް ބެލެވޭ މައުލޫމާތު.

17 ވިސްލްބްލޯ ކުރުމުގެ ސަބަބުން ބަދަލުހިފުމުގެ ގޮތުން ކުރާކަމަކަށް ހިމާޔަތް ލިބޭނެތަ؟

ވިސްލްބްލޯ ކުރުމުގެ ސަބަބުން ނުވަތަ ވިސްލްބްލޯކުރަން އުޅުމުގެ ސަބަބުން ނުވަތަ އެފަދަ ކަމެއް ކޮށްފާނެކަމަށް ނުވަތަ ކޮށްފިކަމަށް ބެލެވިގެން ބަދަލު ހިފުމަށް އެއްވެސް މީހަކާމެދު ކުރާކަންތައްތަކުން ވިސްލްބްލޯއަރާ ފުރިހަމައަށް ރައްކާތެރިކޮށްދޭ ޤާނޫނުން ހިމާޔަތް ލިބޭނެއެވެ.

18 ބަދަލު ހިފުން ކަމަށް ބެލެވޭ ކޮން ކަންތައްތަކެއް؟

- ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުން
- ޒިންމާތަކުން އެކަހެރިކުރުން
- ވަޒީފާއަދާކުރާ ތަން ނުވަތަ ޑިޕާޓްމަންޓް ނުވަތަ ސެކްޝަން ބަދަލުކުރުން ނުވަތަ ޑިމޯޓްކުރުން
- މަސައްކަތު ގަޑި މަދުކުރުން، ދިގުކުރުން ނުވަތަ ބަދަލުކުރުން
- ޕްރޮބޭޝަންގައި ބެހެއްޓުން
- އަދަބެއް ދިނުމުގެ ގޮތުން ވަޒީފާއާ ގުޅޭ އެއްވެސް އިނާޔަތެއް ނުދިނުން، ނުވަތަ އުޖޫރަ އިނާޔަތަކާގުޅު ގޮތެއް ނިންމުން ފަސްކުރުން
- ވަޒީފާގެ ކުރިއެރުން ނުވަތަ ތަމްރީނުގެ ފުރުޞަތު ނުދިނުން ނުވަތަ ހަނިކުރުން
- މަޤާމު ނުވަތަ އިނާޔަތްތައް ދަށްކުރުން
- ވަޒީފާއާ ގުޅޭގޮތުން ނަސޭހަތްދިނުން ނުވަތަ އިންޒާރުދިނުން
- ގެއްލުން ދިނުމާއި، ބިރުދެއްކުމާއި، އިންޒާރުދިނުން
- ވިސްލްބްލޯކުރާ މީހަކާމެދު ހިންގާ އެފަދަ އެހެންވެސް ކަންކަން

19 ވިސްލްބްލޯ ކުރުމުގެ ސަބަބުން ބަދަލު ހިފުމުގެ ގޮތުން ފިޔަވަޅެއް އަޅައިފިނަމަ ހަދާނީ ކިހިނެއް؟

ބަދަލުހިފުމުގެ ގޮތުން ފިޔަވަޅެއް އަޅާފައިވާނަމަ، އެ ފިޔަވަޅަކީ ވަޒީފާއާބެހޭ ގާނޫނުގެ އިޚްތިޞާޞްގައިވާ މައްސަލައެއްނަމަ އެ މައްސަލައެއް ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލަށް ހުށަހެޅިދާނެއެވެ. އަދި އުސޫލުން އެހެނިހެން މައްސަލަތައް ޝަރީޢަތަށް ހުށަހެޅުމުގެ ހައްޤު ބަދަލުހިފުމުގެ ސަބަބުން ގެއްލުން ލިބުނު ފަރާތަށް ލިބިގެންވެއެވެ. އަދި އެ ހާދިސާ ހިނގާ ތާރީޚުން ފެށިގެން ގިނަވެގެން 3 (ތިނެއް) އަހަރު ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ބަދަލުހިފުމުގެ ގޮތުން އަޅާފައިވާ ފިޔަވަޅެއްގެ މައްޗަށް ވިސްލްބްލޯވަރ ޕްރޮޓެކްޝަން އޮފީހަށް ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.

އެގޮތުން، ބަދަލުހިފުމުގެ ގޮތުން ކުރާ ކަމެއް ހުއްޓުވުމަށް ވަގުތުން ފިޔަވަޅު ނާޅައިފިނަމަ ގެއްލުން ލިބޭ ފަރާތަށް އިޞްލާހުކުރެވޭނޭ ގެއްލުމެއް ލިބިދާނެ ކަމަށް ޤަބޫލުކުރެވޭނަމަ އެކަށީގެންވާ ސަބަބެއް ހުށަހަޅައިފިނަމަ، އެ ގެއްލުން ލިބުނު ފަރާތުގެ ގޮތުންވާ ކަމެއް ކުރުމަށް ނުވަތަ ނުކުރުމަށް އެދި ފަރާތްތަކަށް އަމުރުގެ ބާރު ވިސްލްބްލޯވަރ ޕްރޮޓެކްޝަން އޮފީހަށް ލިބިގެންވެއެވެ.

20 ބަދަލުކުރުމުގެ ގޮތުން ކުޑަ ކަމެއް ހުއްޓުވުމަށް ވަގުތުން ފިޔަވަޅު އަޅާނީ ކޮން ބާވަތެއްގައި؟

ބަދަލުކުރުމުގެ ގޮތުން ކުޑަ ކަމެއް ހުއްޓުވުމަށް ވަގުތުން ފިޔަވަޅު ނާޅައިފިނަމަ ގެއްލުން ލިބޭ ފަރާތަށް އިޢާދަނުކުރެވޭވަރުގެ ގެއްލުމެއް ލިބިދާނެ ކަމަށް ޤަބޫލުކުރާން އެކަށީގެންވާ ސަބަބެއް އޮވެއްޖެނަމަ، އެ ގެއްލުން ލިބުނަ ނުދިނުމުގެ ގޮތުން ވަކި ކަމެއް ކުރުމަށް ނުވަތަ ނުކުރުމަށް އެކި ފަރާތްތަކަށް އަންގުމުގެ ބާރު ވިސްލްބްލޯވަރ ޕްރޮޓެކްޝަން އޮފީހަށް ލިބިގެންވެއެވެ.

21 ބަދަލުކުރުމުގެ ސަބަބުން ލިބޭ ގެއްލުމުގެ ބަދަލު ހޯދިދާނެތަ؟

ބަދަލުކުރުމުގެ ސަބަބުން ލިބޭ ގެއްލުމުގެ ބަދަލު ލިބުމުގެ ޙައްޤު ގެއްލުން ލިބުނު ފަރާތަށް ލިބިގެންވެއެވެ.

22

ވިސްލްބްލޯކުރާ ފަރާތްތައް ރައްކާތެރިކުރުމުގެ ޤާނޫނުގެ ދަށުން ވިސްލްބްލޯކުރާ ފަރާތްތަކަށް ލިބިދޭ ޙައްޤުތަކާއި ރައްކާތެރިކަމަކީ ކޮބާ؟

- ވިސްލްބްލޯ ކުރުމުގެ ސަބަބުން ނުވަތަ ވިސްލްބްލޯ ކުރަން އުޅުމުގެ ސަބަބުން ނުވަތަ އެފަދަ ކަމެއް ކޮށްފިކަމަށް ނުވަތަ ކޮށްފާނެކަމަށް ބެލެވިގެން ބަދަލު ހިފުމުގެ ގޮތުން ކުރާ ކަންކަމުން ހިމާޔަތް ލިބިދިނުން

- ބަދަލު ހިފުމުގެ ސަބަބުން ލިބޭ ގެއްލުމުގެ ބަދަލު ލިބުމުގެ ޙައްޤު

- މަދަނީ އަދި ޖިނާއީ ދައުވާތަކާއި، އިދާރީ ފިޔަވަޅުތަކުން ރައްކާތެރިކަން ލިބުމުގެ ޙައްޤު

- ވިސްލްބްލޯކުރާ ފަރާތުގެ މައުލޫމާތު ސިއްރުކުރުން

- ވިސްލްބްލޯކުރާ ފަރާތަށް ރައްކާތެރިކަން ލިބެންޖެހޭނެކަމަށް ވިސްލްބްލޯވަރ ޕްރޮޓެކްޝަން ޔުނިޓަށް ފެނިއްޖެނަމަ، އެފަރާތަށް ސަލާމަތީ ޚިދުމަތުން ސަލާމަތާއި ރައްކާތެރިކަން ފޯރުކޮށްދިނުން

- ވިސްލްބްލޯ ކުރުމާ ގުޅިގެން ކުރާ ތަޙްޤީޤުކަން އަމިއްލަ އިސްނެގުމުގައި އެހީތެރިވާ، ނުވަތަ ބައިވެރިވާ ނުވަތަ އެހެންވެސް ގޮތަކުން އެއްބާރުލުންދޭ ކޮންމެ ފަރާތަކަށް ރައްކާތެރިކަން ލިބުމުގެ ޙައްޤު

23

ގެއްލުމުގެ ބަދަލު ކަސްޓަމަރުންގައި ބަޔާންވީ ތަރުތީބު އަދި ކަންކަމަކީ ކޮބާ؟

1. ގެއްލުން ލިބުނު ފަރާތުން އެދިފައިވާ ގެއްލުމުގެ ބަދަލު މަދަނީ މިންގަނޑުން ސާބިތުވާ މިންވަރަށް ލިބިދިނުމަށް އިސްކަންދިނުން

2. ގެއްލުން ލިބުނުގެ ހެކިން ކަން އޮތް ގޮތަށް، ނުވަތަ އެއާ އެއްގޮތް އެހެން ގޮތަކަށް ބަދަލުކުރެވޭން ބާވަތްތަކުގައި އެ ގޮތަކަށް އެ ކަމެއް ބަދަލުކުރުމަށް އިސްކަން ދިނުން

3. ބާވަތު ބަދަލުކުރެވޭން ނެތްނަމަ، ލިބުނު ގެއްލުމަކަށް އެ ހިސާބުންގައި އިޤްތިޞާދީ އަގުތަކަށް ރިޢާޔަތްކޮށް އުސޫލަކުން މާލީ ބަދަލެއް ލިބިދިނުމަށް އިސްކަންދިނުން

24 ވިސްލްބްލޯއަރ ފަރާތްތަކުގެ ސިއްރު ކުރަންޖެހޭނީ ކޮން މައުލޫމާތެއް؟

1. ވިސްލްބްލޯއަރ ފަރާތުގެ ޒާތީ އެންމެހައި މައުލޫމާތު، މިގޮތުން:

- ވިސްލްބްލޯއަރ ފަރާތުގެ ފުރިހަމަ ނަމާއި އާންމު ނަން
- ވިސްލްބްލޯއަރ ފަރާތުގެ ދާއިމީ އަދި މިހާރު ދިރިއުޅޭ އެޑްރެސް
- ވިސްލްބްލޯއަރ ފަރާތުގެ އުމުރު
- ވިސްލްބްލޯއަރ ފަރާތުގެ ދިވެހިރައްޔިތެއްކަން އަންގައިދޭ ކާޑު ނަންބަރު

2. ވިސްލްބްލޯއަރ ފަރާތުގެ އާއިލާއާބެހޭ މައުލޫމާތު

3. ވިސްލްބްލޯއަރ ފަރާތް ވަޒީފާ އަދާކުރާ ތަން، ނުވަތަ އޮފީސް، ނުވަތަ ބްރާންޗް އަދި ވިސްލްބްލޯއަރ ފަރާތުގެ މަޤާމު

4. ވިސްލްބްލޯއަރ ފަރާތާ މުވާސަލާތީ ގޮތުން ގުޅޭނެ ގޮތާއި ނަންބަރުތަކާއި، އިލެކްޓްރޯނިކް މެސެޖް ނުވަތަ މެއިލް އެޑްރެސް އަދި މި ނޫންވެސް އިންޓަރނެޓް މެދުވެރިކޮށް އެ ފަރާތަކާ ގުޅޭނެ ގޮތެއް

5. މި އަކުރުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ މައުލޫމާތުގެ އިތުރުން، ވިސްލްބްލޯއަރ ފަރާތުގެ ޝަޚްޞު ދެނެގަނެވޭނެ ފަދަ އެއްވެސް މައުލޫމާތެއް

25

ވިސްލްބްލޯކުރާ ފަރާތަށް ރައްކާތެރިކަން ލިބިދޭންޖެހޭކަމަށް ވިސްލްބްލޯވަރ ޕްރޮޓެކްޝަން އުނިބަށް ފެނިއްޖެނަމަ ގޮތުގައި ހިނގާނީ؟

ވިސްލްބްލޯކުރާ ފަރާތަށް ރައްކާތެރިކަން ލިބިދޭންޖެހޭކަމަށް ވިސްލްބްލޯވަރ ޕްރޮޓެކްޝަން އުނިބަށް ފެނިއްޖެނަމަ، އެ ފަރާތަކަށް ދަޢުލަތުގެ ސަލާމަތީ ޒިންމާތަކުން ސަލާމަތާއި ރައްކާތެރިކަން ޕްރޮޓެކްޝަންދިނުމަށް ނުވަތަ އެފަދަ ރައްކާތެރިކަން ޕްރޮޓެކްޝަންދިނުމަށް ވިސްލްބްލޯކުރާ ފަރާތުން އެދިއްޖެނަމަ، އެ ފަރާތަކަށް ވަކިގޮތަކަށް ސަލާމަތާއި ރައްކާތެރިކަން ދިނުމަށް ދަޢުލަތުގެ ސަލާމަތީ ޒިންމާތަކަށް އެންމެހާ އިދާރާތަކު ވިސްލްބްލޯވަރ ޕްރޮޓެކްޝަން އުނިބަށް ލިބިދޭންވާނެއެވެ.

26

ވިސްލްބްލޯ ކުރުމުގެ ސަބަބުން ތަޙްޤީޤުކުރާ މައްސަލައެއްގައި ހިމާ ކަންކަން ސާބިތުކުރުމަށް ކޮން ފަރާތެއްގެ ޙިމާޔަތް؟

ވިސްލްބްލޯ ކުރުމުން ބަދަލުހިފުމުގެ ގޮތުން އަޒާފައިވަނީ އެކަށީގެންވާ ފިޔަވަޅުއަޅަން ސާބިތުކުރަން ދިނުމާ ބަދަލުހިފުމުގެ އަމަލެއް ހިންގާފައިވާކަމަށް ބުނެ އެ ފަރާތަކާ ދުރުކޮށް މައްސަލައެއް ހުށަހެޅިފައިވާ ފަރާތެއްގެ ޙިމާޔަތްކުރާނެއެވެ.

27

ވިސްލްބްލޯ ކުރުމާއެކު ވިސްލްބްލޯކުރާ ފަރާތަށް ލިބިދޭ ރައްކާތެރިކަން ލިބިދޭނެ އެހެން ފަރާތްތަކަކީ ކޮބާ؟

ވިސްލްބްލޯކުރުމާ ގުޅިގެން ކުރާ ތަޙްޤީޤުތަކުން އަމިއްލަ އިސްތިސްނާގައި އެހީތެރިވާ، ނުވަތަ ބައިވެރިވާ، ނުވަތަ އެހެން ގޮތަކުން އެއްބާރުލުންދޭ ކޮންމެ ފަރާތަކަށްވެސް މި ބާބުގެ ދަށުން ވިސްލްބްލޯކުރާ ފަރާތަށް ލިބިދޭ ރައްކާތެރިކަން ލިބޭނެއެވެ.

28 މަޢުލޫމާތު ބަލައިގަންނަ ފަރާތްތަކުގެ ޒިންމާތަކަކީ ކޮބާ؟

- މުވައްޒަފުންނަށް ލިބިދޭ ޙައްޤުތަކާބެހޭ މަޢުލޫމާތާއި، ވިސްލްބްލޯ ކުރުމާބެހޭ މަޢުލޫމާތާއި، ވިސްލްބްލޯ ކުރުމުގެ އިޖުރާއަތުތަކާއި، ވިސްލްބްލޯ ކުރުމުން ބަދަލުހިފުމުގެ އަމަލުތަކުން ލިބިދޭ ރައްކާތެރިކަމާއި، މިނޫންވެސް، ވިސްލްބްލޯ ކުރުމާ ގުޅޭގޮތުން މުވައްޒަފުންނަށް ލިބިދޭ ޙައްޤުތަކާއި، އަދި، ޖުމްލަކޮށް މި ޤާނޫނުގެ އެންމެހައި މަޢުލޫމާތު އެ ފަރާތްތަކުގެ މުވައްޒަފުންނަށް ފޯރުކޮށްދިނުން

- ވިސްލްބްލޯ ކުރުމުން ބަދަލުހިފުމުގެ ގޮތުން ކޮށްފައިވާ ކަމެއްކަމަށް ބެލެވިދާނެ ކަންކަމާއި، އެއިން ކަމަކާ ގުޅިގެން މަޢުލޫމާތު އުފުލުމާއި، އެކަމުން ލިބޭ ގެއްލުމުގެ ބަދަލު ހޯދުމުގެ ޙައްޤާ ގުޅޭ މަޢުލޫމާތު އެ ފަރާތްތަކުގެ މުވައްޒަފުންނަށް ދައުލަތުގެ ފަރާތްތަކުންނާއި އަމިއްލަ ފަރާތްތަކުން ފޯރުކޮށްދިނުން

- ހުށަހަޅާ މަޢުލޫމާތު ތަޙްޤީޤުކޮށް، ވިސްލްބްލޯކުރާ ފަރާތްތަކުގެ މަޢުލޫމާތު ސިއްރުކޮށް، އެ ފަރާތްތަކަށް ސަލާމަތާއި ރައްކާތެރިކަން ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެމަތިން ފޯރުކޮށްދީ، ވިސްލްބްލޯ ކުރުމުން ބަދަލުހިފުމުގެ މަޢުލޫމާތު ތަޙްޤީޤުކޮށް ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެމަތިން ފިޔަވަޅު އެޅުން

- ޤާނޫނާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިން އަމަލުކުރުމާ ގުޅޭގޮތުން، ވިސްލްބްލޯވަރ ޕްރޮޓެކްޝަން ޔުނިޓުގެ އެހީތެރިކަމަށް މައުލޫމާތު ބަލައިގަންނަ ފަރާތަކުން އެދިއްޖެނަމަ، ނުވަތަ މި ޤާނޫނާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިން އަމަލުކުރުމާ ގުޅޭގޮތުން އެ ޔުނިޓުގެ އަމިއްލަ އިސްނެގުމުގެ މަތިން މައުލޫމާތު ބަލައިގަންނަ ފަރާތަކަށް ޤާނޫނުގައިވާ ގޮތުގެމަތިން އަދާކުރަންޖެހޭ ޒިންމާތަކާގުޅޭ މައުލޫމާތާއި އެހީތެރިކަން ފޯރުކޮށްދޭންޖެހޭ ކަމަށް ފެނިއްޖެނަމަ، އެ ޔުނިޓުން އެ ފަރާތަކަށް މައުލޫމާތާއި އެހީތެރިކަން ފޯރުކޮށްދިނުން؛

29 ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ މެންބަރަކާ ގުޅޭ މައުލޫމާތު ބަލައިގަންނަ ފުރަތަމަ ފަރާތަކީ ކޮބާ؟

ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ މެންބަރަކާ ގުޅޭ މައުލޫމާތެއްގައި ބަލައިގަންނަ ފުރަތަމަ ފަރާތަކީ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ އިދާރާއެވެ.

30 ކޯޓަކާއި ގުޅޭ މައުލޫމާތު ބަލައިގަންނަ ފުރަތަމަ ފަރާތަކީ ކޮބާ؟

ވަކި ކޯޓަކާ ގުޅޭ މައުލޫމާތެއްގައި، މިގޮތުން އަސްލުގައި މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުތަކާއި، ހައިކޯޓާއި، އިސްތިއުނާފީ ކޯޓާއި، ސުޕީރިއަރ ކޯޓުތަކާއި ހިމެނޭ ގޮތަށް، މައުލޫމާތު ބަލައިގަންނަ ފުރަތަމަ ފަރާތަކީ އެ ކޯޓެއްގައި ނުވަތަ ޑިޕާޓްމަންޓްގައި ފޯރުކުރާ އިދާރީ އޮފީހެވެ.

31 ވިސްލްބްލޯކުރުމުން ތަރައްޤީވާ ކުރިއަށް ގެންދާނީ ކިހިނެއް؟

- ވިސްލްބްލޯ ކުރުމުން ތަރައްޤީކުރުމަށް އެޅޭނެ އިންތިޒާމެއް ނުވަތަ ވަކި ފަރާތުން ކަނޑައަޅާފައިވާ ފަރާތްތަކަށް، ނުވަތަ ވިސްލްބްލޯވަރ ޕްރޮޓެކްޝަން ޔުނިޓަށް މައުލޫމާތު ހުށަހަޅާ ނުވަތަ ހަވާލުކުރާ ގިނަވެގެން 3 (ތިނެއް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި:

1. އެ ފަރާތަކަށް މައުލޫމާތު ތަރައްޤީކުރުމުގެ އިޚްތިޔާރު ލިބިގެންވާނަމަ، މައުލޫމާތު ހުށަހަޅާ ފަރާތަށް އެކަން އެންގުމަށްފަހު، އެ މައުލޫމާތު ތަރައްޤީކުރުމުގެ އިޚްތިޔާރު ލިބިގެންވާ ފަރާތަކަށް ނުވަތަ ވިސްލްބްލޯވަރ ޕްރޮޓެކްޝަން ޔުނިޓަށް މައުލޫމާތު ހަވާލުކުރަންވާނެއެވެ.

2. އެ ފަރާތަކަށް މައުލޫމާތު ތަރައްޤީކުރުމުގެ އިޚްތިޔާރު ލިބިގެންވާނަމަ، މައުލޫމާތު ރަޖިސްޓްރީކޮށް މައުލޫމާތު ހާމަކުރާ ފަރާތަށް އެކަން އަންގަންވާނެއެވެ.

3. އެ މައުލޫމާތަކީ މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ތަޙްޤީޤުކުރަން ލިބިދޭ މައުލޫމާތަކަށް ނުވާނަމަ، ތަޙްޤީޤުކުރަން ނުލިބޭ ސަބަބުތައް، މައުލޫމާތު ހުށަހަޅާ ފަރާތަށް އެކަން އަންގަންވާނެއެވެ. މި ގޮތުގައި ވެސް މައުލޫމާތު ބަލައިގަންނަ ފަރާތުން މައުލޫމާތު ހުށަހަޅާ ފަރާތުގެ ސިއްރުކުރަންޖެހޭ މައުލޫމާތު އެހެން ފަރާތަކާ ހިއްސާކޮށްގެންނުވާނެއެވެ.

- ހުށަހަޅާ މަޢުލޫމާތެއް ރަޖިސްޓްރީކުރާ ދުވަހުން ފެށިގެން ގިނަވެގެން 21 (އެކާވީސް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި މައްސަލަ ތަޙްޤީޤުކޮށް ނިންމަންވާނެއެވެ. އަދި، މި މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި ތަޙްޤީޤު ފުރިހަމަކުރެވެން ނެތްކަމަށް މަޢުލޫމާތު ބަލައިގަންނަ ފަރާތަށް ފެނިއްޖެނަމަ، މި މުއްދަތު ހަމަވުމުގެ ގިނަވެގެން 48 (ސާޅީސްއަށެއް) ގަޑިއިރު ކުރިން، ތަޙްޤީޤު ފުރިހަމަކުރުމަށް އިތުރަށް ބޭނުންވާން 30 (ތިރީސް) ދުވަހަށްވުރެ ދިގުނޫން އިތުރު މުއްދަތެއް ކަނޑައަޅައި، އެކަން މަޢުލޫމާތު ހުށަހަޅާ ފަރާތަށް އަންގަންވާނެއެވެ.

- ޤާނޫނުގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ މަޢުލޫމާތު ބަލައިގަންނަ ފަރާތްތަކުން ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހުށަހަޅާ މަޢުލޫމާތު ތަޙްޤީޤު ކުރަންވާނެއެވެ. އަދި، ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހުށަހަޅާ މަޢުލޫމާތު ތަޙްޤީޤުކުރުމުގައި މަޢުލޫމާތުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ނޭދެވޭ ޢަމަލެއް ހިނގާކަން ނުވަތަ ހުންނަކަން ވީއެންމެ އަވަހަކަށް ކަނޑައަޅައި، އެ ކަމެއްގެ ނޭދެވޭ އަސަރު ކުޑަކުރުމަށްޓަކައި، ވަކި ކަމެއް ކުރުމަށް ނުވަތަ ނުކުރުމަށް އެންގުމުގެ ބާރު މަޢުލޫމާތު ބަލައިގަންނަ ފަރާތްތަކަށް ލިބިގެންވެއެވެ.

- ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހުށަހަޅާ މައްސަލައެއް ތަޙްޤީޤުކުރުމުގައި ޤާނޫނަކުން ތަޙްޤީޤުކުރުމުގެ ބާރު ލިބިދީފައިވާ ކޮންމެ މުއައްސަސާއެއްގެ އެހީތެރިކަމަށް އެދުމުގެ އިޚްތިޔާރު ވިސްލްބްލޯވަރ ޕްރޮޓެކްޝަން ޔުނިޓަށް ލިބިގެންވެއެވެ. އަދި، ތަޙްޤީޤުކުރުމުގެ ބޭނުމަށް އަމިއްލަ ފަރާތްތަކުގެ ނުވަތަ ޖަމާޢަތު ފަރުދުންގެ އެހީތެރިކަންވެސް ވިސްލްބްލޯވަރ ޕްރޮޓެކްޝަން ޔުނިޓަށް ހޯދިދާނެއެވެ. އެގޮތުންނަމަވެސް، މިފަދަ އެހީތެރިކަން އެދޭއިރު، މަޢުލޫމާތު ހުށަހަޅާ ފަރާތުގެ ސިއްރުކުރަންޖެހޭ އެއްވެސް މަޢުލޫމާތެއް ހާމަނުވާނެ، އަދި ދިނުންވެސް ގެއްލުމެއް މަޢުލޫމާތު ހުށަހަޅާ ފަރާތަށް ނުލިބޭނެ އިންތިޒާމް ހަމަޖެއްސުމަކީ ވިސްލްބްލޯވަރ ޕްރޮޓެކްޝަން ޔުނިޓާއި ތަޙްޤީޤުގެ އެހީދިން މުއައްސަސާތަކާއި އިދާރާތަކުގެ މައްޗަށް ލާޒިމުކަމެކެވެ.

- ޤާނޫނުގެ ދަށުން ސިއްރުކުރާ މައުލޫމާތުގެ އިތުރުން، ހުރަހަކާ މައުލޫމާތަކާ ގުޅިގެން ހިންގާ ތަޙްޤީޤަތް ބާރުލުކުރުވައި، ހުރި ސަރުކާރުތުގެ ނުވަތަ ހުރިފަރާތަކަށް ބިރުދެއްކުމުގެ ޖަމާޢަތް ހިންގާ ވައްކަމުގެ ހުރިހާ ކަމެއް ސިއްރު ތަޙްޤީޤުގައި ހިންގުމަށް ފޯނުން ހުރަހެއް ނުކުރެވޭ.

32 ވިސްތޮޅުބޮޑުވަރު ފުރަތަބޯޅަ ހުރިބަޔާ ކޮބާ؟

ވިސްތޮޅުބޮޑުވަރު ފުރަތަބޯޅަ ހުރިބަޔާ ވިސްތޮޅުބޮޑުކާރާ ފަރާތްތަކަށް، 'ވިސްތޮޅުބޮޑުކާރާ ފަރާތްތައް ޙައްލާތްރިކުރުމުގެ ޤާނޫނު'ގެ ދަށުން ލިބިދޭ ޙައްލާތްރިކަން ހަމައިރިންމަން މަސައްކަތްކޮށްގެން، ވިސްތޮޅުބޮޑުކާރާ ފަރާތްތަކުން ދޭ މައުލޫމާތުތައް ބަލައިގަތުން ކަމާބެހޭ ތަންފީޛު އިދާރާތަކަށް އަދި މައުލޫމާތު ފޯރުކޮށްދޭ އިދާރާއެވެ. ވިސްތޮޅުބޮޑުވަރު ފުރަތަބޯޅަ ހުރިބަޔާ އަށް ހުރިބޭގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތަކަށް ބަލާގައި ހިފުން ކަންތައްތައް ނިންމުމުގެ ފުރިހަމަ މިނިވަންކަން ލިބިގެންވާ ހުރިބެކެވެ.

33 ވިސްތޮޅުބޮޑުވަރު ފުރަތަބޯޅަ ހުރިބު ގާއިމުކުރެވިފައިވާ ކޮންތާކު؟

ވިސްތޮޅުބޮޑުވަރު ފުރަތަބޯޅަ ހުރިބު ގާއިމުކުރެވިފައިވަނީ ހިއުމަން ރައިޓްސް ކޮމިޝަން އޮފް ދަ މޯލްޑިވްސްގައެވެ.

34 ވިސްލްބްލޯވަރ ޕްރޮޓެކްޝަން ޤާނޫނުގެ ޢިސްލާހަކަކީ ކޮބާ؟

- މައުލޫމާތު ހުށަހެޅޭނެ އިންތިޒާމްތައް ޤާއިމުކުރުން
- މައުލޫމާތު ހުށަހެޅުމުން މައުލޫމާތު ބަލައިގަތުން
- މައުލޫމާތު ހުށަހަޅާ ފަރާތުގެ ވަނަވަރު އަދި އެހެނިހެން ޚާއްޞަ މައުލޫމާތު ސިއްރުކުރުން
- މައުލޫމާތާ ގުޅިގެން ކުރަންޖެހޭ ތަޙްޤީޤުތައް ކުރުން
- ވިސްލްބްލޯވަރ ޕްރޮޓެކްޝަން ޤާނޫނަށް ހުށަހަޅާ މައުލޫމާތުތަކުގެ ބޭނުމުން، ޚާއްޞަކޮށް ވަކި އިދާރާއަކަށް ތަޙްޤީޤުކުރުމުގެ އިޚްތިޔާރުދީފައިވާ މައުލޫމާތުގައިވާނަމަ، އެ ކަމެއް ތަޙްޤީޤުކުރުމަށް އެ އިދާރާއަކަށް ފޮނުވުން
- ވިސްލްބްލޯ ކުރުމުން ބަދަލު ހިފުމާ ގުޅޭގޮތުން ހުށަހަޅާ މައުލޫމާތު ވިސްލްބްލޯކުރުމުގެން ހުށަހަޅާ ޝަކުވާ އެހެނިހެން މައުލޫމާތާ އެއް އުސޫލަކުން ތަޙްޤީޤުކުރުން

HUMAN RIGHTS COMMISSION MALDIVES

1624

info.wbpu@hrcm.org.mv